

Nieuwsselectie en nieuwswaarde

Nieuws is altijd waargebeurd, maar niet alles wat gebeurt, haalt de pers. Het nieuws in de krant, online, op televisie, op de radio is altijd een selectie, een keuze, door mensen gemaakt. De belangrijkste eis voor een bericht is dat het nieuwswaarde moet hebben. Dat betekent: het bericht bevat nieuws dat interessant is voor veel mensen.

Jouw verjaardag, die komt niet in de krant. Het is niet bijzonder genoeg: iedereen is immers één keer per jaar jarig. Maar als iemand 120 jaar wordt, is het wel nieuws, want dit gebeurt niet elke dag.

Voor het nieuws bij de lezer komt, heeft het al een hele weg afgelegd. Het nieuws wordt eerst geselecteerd en bewerkt voor het wordt gepubliceerd. De plaats van een bericht en hoe het verschijnt, worden zorgvuldig uitgekozen. Elke dag zitten de hoofdredacteur en de eindredacteuren samen om het nieuwsaanbod door te nemen. Maar hoe wordt beslist wat er in de krant komt en wat niet? Journalisten houden hierbij rekening met een aantal criteria.

50 MIN

VERLOOP METHODIEK

- 1 Opwarmer: de leerlingen bekijken de verschillende voorpagina's van verschillende nieuwsmedia (zowel papieren kranten als online kranten en onafhankelijke nieuwssites).
- 2 De leerlingen gaan op zoek naar de belangrijkste nieuwsfeiten van de dag in verschillende nieuwsmedia.
  - Wat is vandaag voorpaginanieuws?
  - Wat is het openingsartikel?
  - Hebben alle nieuwsmedia dezelfde artikels op de voorpagina?
  - Zijn er grote verschillen?
  - Hoeveel verschillende onderwerpen vinden de leerlingen terug?
  - Hoe komt het dat sommige hetzelfde onderwerp belangrijk vinden en andere kranten iets anders kiezen?
  - Hoe bepalen journalisten wat nieuws is en wat niet?

Praat erover met de klas. Bespreek hierbij ook de verschillende selectiecriteria.

- 3 Vinden de leerlingen het voorpaginanieuws van de dag bij een bepaald nieuwsmedium goed gekozen of zouden zij een ander onderwerp naar voren hebben gebracht? Waarom?

De leerlingen analyseren de artikels van de verschillende media aan de hand van de selectiecriteria. Hebben de artikels veel nieuwswaarde of gaat het toch eerder om een fait divers? Is er een verschil tussen de verschillende artikels bij de verschillende nieuwsmedia?

Nieuwsselectie en nieuwswaarde

- 4 Wat als je leerlingen voor een dag journalist zouden zijn? Welke artikels zouden zij kiezen? Verdeel de klas in groepen van zes en laat hen een voorpagina maken.

TIP —

Je kan er ook voor kiezen om al op voorhand een aantal artikels van de afgelopen week of thema's mee te geven waaruit ze moeten selecteren.

- Welke nieuwsberichten komen op de voorpagina terecht? Welke zijn relevant voor hun publiek? Waarom?
- Bespreek nadien klassikaal. Hoe heeft elke groep dit aangepakt? Zijn er verschillen tussen de verschillende groepen? Hoe komt dit?

Extra opdracht — De geschiedenisboeken

X

De actualiteit van vandaag is morgen al geschiedenis. Niet alles wat vandaag in de kranten komt, haalt echter de geschiedenisboeken. De leerlingen lezen gedurende enkele dagen de kranten en volgen online het nieuws. Ze zoeken vervolgens 3 artikels over gebeurtenissen waarvan ze denken dat ze binnen tien jaar nog herinnerd zullen worden. Waarom is dit volgens hen?

Achtergrond informatie

Niet alles wat gebeurt, heeft evenveel nieuwswaarde. Nieuwswaardig is een gebeurtenis waar voldoende belangstelling voor is.

De belangrijkste nieuwsfeiten van de dag halen de voorpagina, samen met heel wat aantrekkelijke koppen en beeldmateriaal. De voorpagina wordt elke dag zorgvuldig samengesteld door het redactieteam. Het

belangrijkste artikel op een pagina noemen we het **openingsartikel**. Dit artikel valt het meeste op, bijvoorbeeld door een grote kop of een extra opvallende foto of staat helemaal bovenaan de nieuwssites.

Hoe bepaalt een journalist of nieuws 'waarde' heeft of niet? Hij stelt zich bij elk nieuwsfeit de volgende vragen:

- Is het nieuwsbericht **actueel**? Iets wat gisteren gebeurd is, is vaak geen nieuws meer. Een uitzondering hierop is vervolgnieuws.
- Is het onderwerp **belangrijk** en voor veel mensen van toepassing? Denk aan zaken als gezondheid, werkgelegenheid of criminaliteit.
- Is dit nieuws van belang voor onze **lezers**? Lezers van Het Belang van Limburg hebben niet zo veel boodschap aan nieuwsfeiten uit West-Vlaanderen.

- Is het nieuws **bijzonder**? Een ongewoon, spectaculair, uitzonderlijk of uniek onderwerp vinden mensen boeiend.
- Is er voldoende **afwisseling** in de krant tussen goed en slecht nieuws?
- Gebeurt het **dichtbij of ver weg**? Een terroristische aanslag in België zal meer aandacht krijgen dan eentje in Afrika.
- Over **wie** gaat het nieuws? Iemand **bekend**? Hoe belangrijker en bekender de persoon, hoe liever het meestal gelezen wordt. De dood van een bekende Vlaming zal veel aandacht krijgen in de krant; een gewone burger krijgt doorgaans geen of weinig aandacht.
- Doorgaans vind je meer **slecht**

nieuws in de krant. **Goed nieuws** wordt algauw als normaal, vanzelfsprekend bevonden, en dus als minder lezenswaardig beschouwd. Slecht nieuws is vaak spectaculairder en/of raakt je in je emoties.

- Wat is het **formaat** van mijn nieuwsbron? Is er beeldmateriaal? De papieren krant is gelimiteerd gezien zijn formaat. De redacteurs moeten soms harde keuzes maken: niet alles kan worden gepubliceerd. In de online krant en op onafhankelijke nieuwssites is er meer beschikbare plaats.

Niet alle criteria zullen van toepassing zijn op elk nieuwsbericht. Deze criteria zijn een leidraad voor journalisten om na te bepalen of iets als nieuwswaardig is of niet. Hoe meer criteria van toepassing zijn, hoe meer

nieuwswaardig een bericht is.

Er zijn ook periodes wanneer er weinig belangrijk nieuws te vinden valt, bijvoorbeeld tijdens de zomervakantie wanneer de meeste politici met

vakantie zijn. Dat wordt in de media ook wel eens '**komkommertijd**' genoemd. In die periode er is vaak wel ruimte in de krant of op televisie voor nieuwsfeiten met beperkte nieuwswaarde, de faits divers.